

8(С125)
М 22

С. МАМИН-
СІБІРАК

Қыјсыс ЖЕМЕЛА

37 г. 155.
ГПБ Уа.

M 22

д. МАМИН-ГИБІР'АК

КЫҢЫС ЖЕМЕЛ

БЕРПАСАЛІС
Е. ЛІГҢҢЕР

КНИЖНО-Музей
Республики Саха
СР
г. СЫКТЫВКАР.

№ —

4949

КОМИ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ИЗДАТЕЛЬСТВО
СЫКТЫВКАР 1937

U.S. A.
 1950

U.S. A.
 1950

1.

Ылын-ылын, Урал гөра воjвылын, сөд вөр шөрө вошөма Тычки грезд. Сені ставыс дасөти керка,— пошө шуны, дас,—дасөтикөд керкаыс сулалө вөлі торjөн, зик вөр дорас. Грезд гөгөрыс шем сулалө во гөгөр веж лыска вөр. Козпу, нывпу jывjас костөд тыдалөны гөраjас; најө, бытөо нароснө, сувтөмаөс Тычки грезд гөгөр зев гырыс лөзов-руд валjасөн. Медматын сулалө Тычки дорын гөрба Шора гөра, зор ншчка jыла; букыд повоода дырjи сijө зик вошавлө гудыр-руд кымөрjас костө. Шора гөра вывсан визувтө уна клуч да шор. Öти клуч леччө бурещ Тычки грездө, төв i гожөм сijө jукталө ставсө сiнва код сөз, көчыд ваөн.

Керкаjас Тычки грездын стрөитөма некущөм плантөг, кодi кызи окотитөма. Кык керка сулалө самөj jол дорас, öти—гөра бокас, крутинас, а мукөдыс разөдчөмаөс берек пөлөныс ыжjас моз.

Тычки грездын весиг абу улчаыс, а керкаjас костөдыс кыщлалө трөпа. да, Тычки грездса мужикjаслы немла, пөжалуj, i улчаыс; улчаөд ветлыны налы нинөм вылын: Тычки грездын некодлөн абу нiөти

телега. Гожомын гөгөр нур да кадјас да тил вөр; Тычки грездө секи өдва позо мунны сомын подөн векнидик вөр трөпаясөд, а мукөд дырји і ташөм тујыс тупкыслө. Лок поводдајасө јона ојдлоны гөрајас вывсаң визувтыс јујас. Тычки грездса кыјсыс-јаслы частө ковмывлө лун кујимөз виччысны ва јамөм.

Став мужикыс Тычки грездын—кыјсысјас. Төв ни гожөм најө пөштө оз петавны вөрыс,—вөрыс-өд, мајбыр, динаныс. Быд кад во гөгөрын аслас сикас прөмыс: төлын кыјөны ошјасөс, кунічајасөс, көјин-јасөс, ручјасөс; арын—урјасөс; тулысын—вөрсса көзајасөс; гожөмын—быдсама пөткаөс. Во гөгөр чөж мунө сөкыд да унаыс өјасној уж. Зік вөр дорас сулалыс керкаын олө вөлі ічөтік внукуыскөд, Грішуккөд, пөрыс кыјсыс Јемел.

Керкаыс Јемеллөн пырөма зік-нін муас, ывлавылө вичөдө сомын өтік өшінөн; керка вевтыс важөн-нін сисмөма, трубасыс колөма толкө кірпіч торпырігјас. Забор ні ворота, ні сарај—нінөм ез вөв Јемел керка дорын. Толкө лөсавтөм керјыс вөчөм кілчө улас омләліс војјасын шыг Лыско—медбур кыјсыс пон-јыс Тычки грездын. Кыјсыны мунөм воэвылын Јемел век лун кујимөз шыгјөдө вөлі коңөрөс Лыскоөс, медым сіјө зілжыка коргас пөткајас да тујалас зверјасөс.

— дөдө... дөдө...—сөкыда лолалігтыр јуаліс ічө-тік Грішук өті рытө.—Өні көрјасыд піјаныскөд вет-лөны?

— Піјаныскөд, Грішук,—шуіс Јемел, ачыс тер-масіс, ештөдө вөлі выл лаптө гоз.

— Вот ескө, дөдө, көр пісө кыјны... а?

— Часлы, кыјам. Өні жар поводда сувтіс, көр-јас пырасны сук вөраіно, зөбсасын лөзјасыс, сетыс-ме теныд көр пітө і кыја, Грішук!

Ғетіна нінөм ез шу, а толкө пыдысаң ышловзис
Грішуклы толкө квайт арөс; өні сійө мөд тө-
лыс-нін кулө вөлі паскыд лабічын, шоныд көрку
улын.

Грішук прөстудитчис тулыснас, лым сылігөн, да
век-на ез справитчы. Ічөтк чужөмыс сылөн келдө-
діс, векнамміс, сөнјасыс лоіны ғырыгөс, нырыс јо-
міс. Жемел аққө вөлі, кыңи внукуыс сылө луныс-лун,
но ез төд сійө, мыјөн отсавны. Јукталө вөлі ку-
щөмкө турунөн, кыкыс нуліс пывсанө,—вісөм ез
кокнөд. Грішук пөшти нінөм оз вөлі сој, јірыштас
рузөг наң корка, со і ставыс. Тулысанаыс-на коллі
сола көза јаж, но Грішук сы вылө весіг віқоднысө
ез вермы. „Со-өд мыј ковмөма—көр пі...—думажтис
пөрыс Жемел лаптисө ештөдіг моз.—Лоө кыјны“.

Жемеллы вөлі ар сізімдас; қор, гөрбылтчөма, кос,
куз кіјаса. Чуңјасыс кіас омөла куснасөны Жемел-
лөн, быттө-кө пу увјас. Но ветліс сійө збофера-на,
да мыј-сурө кыјө-на вөлі. Толкө вот сіннас сійө
омөла кутис ақзыны, торја-нін төлын, кор лымјыс
қірдалө гөгөр да јорө сінтө. Сін пондаыс і трубаыс
кіссіс Жемелалөн, і керка вевтыс сісміс, дај ачыс
сійө өні щөкыда пукавлө гортас, кор мукөд кыјсысјас
вөрынөс.

Пөра-нін старіклы і шојччыны, кајны шоныд
паччөр вылө, да вежны сійөс некодлы, а сені-жө
јешщө і Грішукыд сы кі вылө колі, сы понда колө
төждысны... Грішуклөн бағыс кулі кујім во сајын біа
вісөмөн; мамсө сојісны көјінјас, кор сійө төвса рытө
ічөтк Грішуккөд локтө вөлі гортас грездыс. Ғівө,
кагаыс кықкө ловјөн кольөма. Мамыс, кор көјінјас
јірісны сылыс коксө, вевттис кагасө аслас тушанас,
і Грішук колі ловјөн. Пөрыс Ғедлы лоі быдтыны
внуксө. Сен-жө јешщө со вісөм бостіс. Шогыд оз
өткөн ветлы...

Сулалісны јул төлыслөн медбөрја лунјас—мед-
 жар кадыс Тычки грездын. Гортө коліны толкө пө-
 рысјас да челаф. Кыјсысјас важөн-нін кајісны вөрө
 көрјасөс кыјны. Јемель ордын Лыско, конөр, којмөд
 лун-нін омлаліс шыгла, быттөкө көјін төлын.

— Јемель, тыдалө, кыјсыны мөдөдчө,—сорнітісны
 бабајас грездын.

Збыл сізі і вөлі. Јемель регыд петіс керкасыс
 кремновка піщалөн, лезіс домпомыс Лыскоос да
 мөдіс вөрлаң. Кокас сылөн вөлі выл лапті, мышкас
 наң ноп, вылас кісгөм дукөс, јурас шоныд көрку
 шапка. Пөрыс Јемель важөн-нін ез новлыв картуз,
 төв і гожөм ветліс көрку шапкаөн, сіјө зев бура
 віқө вөлі сылыс куш јурсө төвса көзыдјасыс да
 гожса жарыс.

— Но, Грішук, справітчы менам ветліг коста...
 —шуіс Јемель внукуыслы прөшщажтчігас.—Тенө від-
 лывны пондас воыны Малаң пөч, а ме ветла көр
 піла.

— А вајан көр пітө, дөдө?

— Ваја, шуі-тај.

— Віжінікөс?

— Віжінікөс.

— Но, ме тенө кута віччысны... Смотри, мед вес-
 калан, кор пондан лыјны...

Јемель важөн-нін вөлі дөжнасө ветлыны көр кы-
 ны, да внуксө өтнасөс жал вөлі колны, а өні сылы
 быттө кокніжык лоі, і старік мөдөдчіс вөрө. да і
 Малаң пөч віқөдывлас Грішук бөрга,—век-жө бур-
 жык керкаын өткөн кујлөм дорыс.

Вөрын Јемеллы вөлі гортын коф. да кың-нө сы-
 лы і не төдны вөрсө, кор сіјө нем чөжыс ветліс
 сені ружјөөн да понјөн. Быд трөпа, быд прімета—

— Вот ескѡ, дедѡ, кѡр писѡ кыјны.. а?

ставсö tödö вöлі старік со верст паста матігöгöрыс.

А öні, јул төлыс помын, вöрын торја-нін лöсыд: турунјас зорзалоны быдсама зорізон, јенежсаң візöдö гожса мелі шонді, јар југөрјаснас кіскалö і вөр-выв, і турунјас, і ежөр пöвсын золгыс ју, і ылын тыдалыс гöрајас.

да, гөгөр вöлі гажа да лöгыд і Јемель не öтчы-дыс сувтов керліс лолыштны, німкодасыштны да бөрвылö візöдыштны.

Трöпаыс, кыті сіјö вöлі мунö, змеј моз кајö гöра вылö, кышлалö гырыс ізјас да зöм кыркöщјас костті.

Гырыс пујассö сетыс кералöма; туј бокас сула-лöны томінік кызпујас, ыжноң кустјас, вежöдö-ны паскыд пелыс пујас. Сени і тани паныдаслöны щöкыд понöл вөрјас, веж щöтөн сулалöны најö туј бокас, гажаа ворсöны веж лыска лапјаснас.

Öтїласаң, гöра шöрсаныс, ылöз тыдалöны вöлі гöрајас, і тыдалö Тычки грезд. Грездыс бытöтö зөб-сöма гöрајас костö, керкајасыс кажіччöны татысаң гöд чутјас кодöс. Јемель шондіыс сажöдіс кїнас сінсö да дыр візöдіс аслас керка вылö, думажтіс внук јывгыс.

— Но, Лыско, корс,—шуіс Јемель, кор најö леч-чісны гöра вывгыс да кежісны трöпасыс сук, пемыд козпу вөрö.

Лысколы оз вöлі ков мöдыс щöктöм. Сіјö зев бура төдö асгыс делöсö; лезіс јос нырсö муö да воші веж, сук вөр піö. Тöлкö недыр кежлö вужöрт-ліс сылөн віж-сера мышкуыс.

Кысöм заводітчіс.

Зев жужыд козјас кыпöдчісны јенежö јос јывјас-наныс. Ніщсалöм лапјасыс налөн гартчöны мöда-мöдныскöд, кыјыс јур вестын вöчöны пемыд

сводув; тоько кӧн-сурӧ лапјас костӧдыс мыччыглас гажа шондӧ југӧр да зарнӧ рӧмӧн ӧзтыштлас вӧжов нӧщ лӧбӧ паскыд корсӧ папоротниклыс. Туруныд ташӧм вӧрад оз быдмы, ӧ Жемель вослалӧс, быттӧ ковјор вывтӧ, небыд вӧжов нӧщ вывтӧ.

Ӧкемын час мунӧс вӧртӧ кыјыс. Лыско быттӧ вошӧ. Толкӧ коркӧ-коркӧ ращнитас кокулын ув, лӧбӧ жбырнитас сера сӧз. Жемель суга вӧдӧдӧс: абу-ӧ кӧнкӧ кушӧмкӧ коктуј, абу-ӧ печатајтчӧма нӧщ вылас вожа гыж, абу-ӧ кӧнкӧ кӧр сурӧн чегӧм ув, абу-ӧ јӧрӧма вушјас вылыс турун.

Пемдыны кутӧс. Пӧрыс кыјыс мујӧс. Колӧ вӧлӧ мӧвпыштны уғанӧн јылыс.

„Тыдалӧ, кӧрјастӧ полошутӧмаӧс мукӧд кыјыс-јас“,—думайтӧс Жемель.

Но вот кылӧс Лысколӧн лавӧстӧм, воэвылын ращкакывны кутӧсны увјас. Жемель сувтӧс козпу бердӧ, вӧччысӧ.

Тайӧ вӧлӧ кӧр. Настојашщӧј, дас суга кӧр, медса мӧча пемӧс став вӧрса пемӧсјас пӧвсын. Со сӧјӧ лептӧс ассыс уна вожа сурјассӧ мышку бердас да кывзысӧ, ӧсалӧ сынӧдсӧ, медым сесга чардӧбӧ моз лыјыштны веж, сук вӧр пӧвсӧ.

Пӧрыс Жемель азӧс кӧрӧс, но сӧјӧ вывтӧ вӧлӧ ылын: оз во сетчӧз пулаыд. Лыско кујлӧс тӧла вӧрын, ез лыст лолыштнысӧ, вӧччысӧс лыјӧм: сӧјӧ кылӧ, мыј кӧрыд чувствутӧ сылыс дуксӧ.

Со резӧптӧс лыјӧм, ӧ кӧрыд нӧв моз лыјыштӧс воӧ. Жемель ез вескав; Лыско нӧкӧстӧс шыгысла. Коӧр пон кылӧ-нын вӧлӧ жарӧтӧм кӧр јай дук, азӧ-нын вӧлӧ чӧскыд кӧр лы, кодӧс шыбытӧс сылы кӧзаӧныс, а сы пыддӧ лӧӧ водны уғны шыг кынӧмӧн. Вывтӧ лок делӧ.

— Но, мед-на гулајтыштас,— шуӧс Жемель, кор

пуксіс рьтнас бі дорö го вога коз улö.—Міјанлы колö көр пі корсны, Лыско... кылан?

Пон толькө норініка öвтыштіс бөжнас да јос нырсö сујіс воғ лапаяс костаc. Сы пај вылö талун воіс сөмын öті кос корка, кодöс Јемел шыбытіс сылы.

3.

Кујім лун ветлөдліс Јемел вөрті Лыскокод, і зік прöста: піјана көр ез паныдаслы.

Јона музіс старік, ебөссыс петі, но куш кіөн мунны гортö ез көсјы. Лыско сіғ-жө жугылміс, зікөз омөлтчіс, кыјліс-жө ескө кык көч піөс-да.

Лоі којмөд вој узыны вöрын, бі дорын. Но і узігас пöрыс Јемел пыр вөталіс віжінік көр піөс, кодöс коріс сылыс Грішук; старік дыр вөтлысіс көр бөрса, лөсөдчыліс лыжны, но сіјö быд разын пышыліс старік нырулыс. Лыско, тыдалö, сіғ-жө көр жылыс вөталіс,—унјывсыс сіјö унаыс лавксыштліс да заводітчыліс увтны.

Толькө нөлөд лунас, кор-нін кыјсыс і пон зікөз ебөссыс петіны, најö кықкө друг вескаліны піјана көр туј вылö. Тајö вөлі щөкыд козја вöрын, гөра јылас. Первој Лыско ағзіс көрлыс уғанінсө, а сесга корсіс коктујсө турун пөвсыс.

„Ең көр піыскөд,—шуіс Јемел, кор сіјö відлаліс турун пөвсыс гырыс да поснідік гыжја коктујјас.—Талун асывнас вөлөма тані... Лыско, корс, донаөј!“

Луныс вөлі зев жар. Шондіыс јона пөжіс. Пон ісалö кустјас да турунсө, ачыс кывсө куға нужөдөма; Јемел öдванін вөлі кокјассө кыскалө. Но вот кыліс төдса ращкакылөм... Лыско ускөдчіс турун пөвсө, әебсіс. Јемел быттөкө кылө внукусылыс кывјассө: „дөдө, кыј көр піөс... да мед вөлі віжов.

Кѡр пі ветлѡдлѡ вѡлі куст гѡгѡр, нещкѡ корјассѡ.

Со і мамыс... Тајо вöлі зев міча ең көр. Сувтöма вөр дорас да повзöм сінјасөн візöдö вескыда Јемел вылö. Лөзјас чукөрөн лебалöны, зізгöны көр вестын, і сійö став туша тырнас дрöгмунлö.

„Те менö он ылöд“,— мөвпаліс Јемел, зөбсöміныс петіг моз. Көрыд важөн-нін казалис кыјсысöс, но повтöг зоргіс сы вөрöшітчöм вылö.

„Тајо мамыс менö пі дінсыс вештö“,— мөвпыштіс Јемел, ачыс кыссіс пыр матöжык да матöжык.

Кор старік лөсöдчіс лыјны көрөс, сійö віччысіг-тыр котöртыштіс кымынкö сыв возöжык да бара сувтіс. Јемел бара кыссыштіс пішщалнас. Бара нөж-јөнік матыстчіс, і та бöрын көрыд бара воші, мыјөн толкö Јемел көсјіс сійöс лыјны.

— Он мун пі дінсыд,— вомгорулас вашкөдіс Јемел да кыјöдчіс көр бөрға некымын час.

Тазі вермасісны морт да пемöс рытöзыс. Ассö жаліттöг, ең көр дасысöз сувтіс пішщаль возö, старјатчіс вештыны кыјсысöс зөбсöм пі дінсыс; пöрыс Јемелöс і скöрмөдіс, і шензöдіс тащöм смеллуныс көрлөн. Оз-жö-öд-нін сійö мын сыс-а... Öд кымыныс-нін сійö лыјліс тазі-жö ассö жаліттöг вермагыс көр мамјасöс! Лыско вужөр моз кыссіс көзайн бөр-саыс, а кор сійö зік-нін воштіс көрсö сінвозгыс. Лыско кокнідіка тувкыштіс сійöс пöг нырнас.

Старік візöдліс бөрвылас да лажынтчіс.

дас сыв саяын сы дінсан, ыжнөн куст улын, су-лалö вöлі віжов көр пі, кодöс сійö корсіс зон кујім лун. Тајо вöлі зев міча көр пі, віжов гöна да вöс-нідік кока, чужöма сöмын-на кымынкö вежон саяын; міча јурсö чатöртöма да сузöдчö вöснідік сылінас, старјатчö јірыштны вылысжык корјас. Кыјсыс леп-тіс пішщальсö, метітчіс јурас дорјысны вермытöм ічөтік пемöслы.

Здук мысті ічөтік көр пійд усі ескö турун пөв-

Мѡд лунас Земел воіс гортас...

сө норініка горөдөмөн, но самөј сіјө здукас Јемел-лы дум вылас угі, кушөма старајтчө вөлі дор-јыны көр пісө мамыс; мөвпыштіс, кызі Грішуклөн мамыс, көјінјасыс пісө вічөм вөсна, асгыс олөмсө пуктіс... Мыјкө бытөкө орі морөс пышкас пөрыс Јемеллөн, і сіјө лезіс ружјөсө. Көр пі век-на ветлө вөлі куст гөгөр, ңешкө корјас, да кывзысө быд шыјасө... Јемел терыба сувтіс кок јылас да шутов-тіс,—ічөтік пемөс чардбі моз вірдыштіс куст пөвсө і воші.

— Со, кызі сіјө котралө...—шуіс старік, ачыс вөлі ңумјалө.—Толкө сін пыр муніс: ңөв моз... Пышјіс-өд, Лыско, міјан көр піным! Но, мед-на быд-мыштас... Аттө, кушөм збој!

Старік дыр сулаліс өті местаын да пыр ңумјаліс, мөвпаліс көр пі јылыс.

Мөд лунас Јемел воіс гортас.

— А... дедө! Вајін көр пітө?—јуаліс Грішук; дедсө сіјө јона-нін вөлі віччысө.

— Ег, Грішук... азылі сіјөс...

— Віжов?

— Ачыс віжов, а нырыс сөд. Сулалө; куст улын да корјассө јірө. Ме чургөді пішшальс...

— Ез вескав?

— Ез, Грішук: жал лоі ічөтік пемөсыс... мамыс лоі жал. Кызі шутовта! А сіјө, көр піыд, кызі лы-јыштас вөрас,—толкө і азылім сіјөс. Пышјіс, зев терыб...

Старік дыр віставліс внукусылы, кызі сіјө кор-сіс көр піөс вөрыс кујім лун чөж, і кызі көр пі сыс пышјіс.

Грішук кывзіс да јона сераліс пөрыс дедыскөд ащөщ.

— А ме теныд дозмөр вајі, Грішук,—шуіс Је-

мел, кысөм жылыс висталөмсө помалөм бөрын.—
Тайөс-өд ескө сиз-жө көжиняс сојисны.

дозмөрөс куштисны, сесга пуисны гырничын. Ви-
сыс Гришук зев чөскыда сојис дозмөр шыд да ун-
мовсигас-на унаыс жуалис дедылыс:

— Сиз-кө пышјис сижө, көр пид?

— Пышјис, Гришук...

— Вижев?

— Ставнас виж, толкө нырыс сөд да кок гыж-
јасыс.

Гришук сизи и унмовсиг да војбыд вөталис ичөтик.
вижев көр писө, коди долыда гулајтө мамыскөд вө-
рын, а дедыс узис паччөр вылын да сиз-жө нумјалис
ун јывтыс.

Д. МАМИН-СИВИРЯК
ЕМЕЛЯ-ОХОТНИК

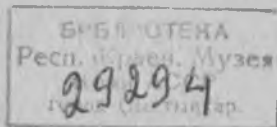
На коми языке

ДЛЯ МЛАДШЕГО ВОЗРАСТА

Редактор П. Доронин. Техредактор
М. Шестаков. Перевод М. Мо-
лодцовой. Издание № 8^е. Уполно-
моченный Главлита № 1810. Заказ
гипогр. № 1035. Тираж 3000 экз.
Печатных листов 1. Формат бума-
ги 62 x 94; 1-16. Сдано в набор
16-V-27 г. Подписано к печати
5-IX

Отпечатано в типографии УМП,
Ковв АССР, гор. Сыктывкар,
Дом печати.

КОМІ ГОСУДАРСТВЕННОЇ ИЗДАТЕЛЬСТВО

ІЧӨТ ДА ШӨР АРЛЫДА ЧЕЛӘФЛЫ БИБЛЮТЕКА

„КҢЫГА БӨРСА КҢЫГА“

1. АНДЕРГЕН—Фумочка.
2. АНДЕРГЕН—Озыс салдат.
3. БЕДНЫЈ—Баонајас.
4. ГАЈДАР—Нольд блиндаж.
5. ГАРШИН—Сигнал.
6. ГАРШИН—Лагуша-путешественица.
7. ГОРКИЈ—Архип дед да Љонка.
8. ГРИГОРОВИЧ—Гуттаперчевдј детинка.
9. ГРИММ—Храбрдј портндј.
10. ГРИММ—Бременные музыкантјас.
11. ЖИТКОВ—Обезјана јылы.
12. КАГОЛЬ—Турецкдј бутсы.
13. КАГОЛЬ—Вошдм класс.
14. КИПЛИНГ—Слдн пі.
15. КОРОЉЕНКО—Ндбдм детинка.
16. КРЫЛОВ—Баснајас.
17. ЛЕРМОНТОВ—Ашк-Кердб.
18. ЛОНДОН—Кдјин.
19. ЛОНДОН—Кіш јылы сказанјс.
20. МАМИН-ГИБИР'АК—Студондј ју дорса керка.
21. МАМИН-ГИБИР'АК—Кыјсыс Јемела.
22. МАМИН-ГИБИР'АК—Руд сылі.
23. МАЈАКОВСКИЈ—Мыјдн кдсја лоны.
24. НЕКРАСОВ—Федушка Мазај.
25. НЕКРАСОВ—Генерал Топтыгін.
26. ПРИШВИН—Јарк.
27. ПУШКИН—Поп да сылби казак Балда јылы мојдкыв.
28. ПУШКИН—Зары чері јылы мојдкыв.
29. ПУШКИН—Цар Салтан јылы мојдкыв.
30. РОЛЛАН—Жан Крестоф.
31. СЕНКЕВИЧ—Музыкант Јанко.
32. СЕТОН-ТОМПСОН—Ордм пел.
33. СЕТОН-ТОМПСОН—Чник.
34. ТИХОНОВ—Чдрт.
35. ТОЛСТОЈ А.—Желтухін.
36. ТОЛСТОЈ Л.—Булка.
37. ТОЛСТОЈ Л.—Філіпок.
38. ТУРГЕНЕВ—Бејим луг.
39. ТУРГЕНЕВ—Бір'ук.
40. ТУРГЕНЕВ—Муму.
41. ТУРГЕНЕВ—Перепелка.
42. УЈДА—Нелло да Патраш.
43. УЈДА—Степ.
44. ФАФЕЈЕВ—Метельца.
45. ЧЕХОВ—Пышјыс.
46. ЧЕХОВ—Вапка.
47. ЧЕХОВ—Фетинкајас.
48. ЧЕХОВ—Јежыд кымбс.